

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3Tos/56/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3117010163
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Hargaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3117010163.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Romana Hargaša a sudcov JUDr. Rastislava Vranku a JUDr. Dušana Krč-Šeberu, v trestnej veci odsúdeného U. G., nar. X.X.XXXX v I., trvale bytom Z. č. XXX, t.č. vo výkone trestu odňatia slobody v Nemocnici pre obvinených a odsúdených a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Trenčína, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 20. júna 2017, prejednal sťažnosť prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 11. apríla 2017, sp. zn. 3Pp/9/2017 a takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. zrušuje sa napadnuté uznesenie v celom rozsahu a okresnému súdu sa ukladá, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 11.4.2017, sp.zn. 3Pp/9/2017 bolo rozhodnuté tak, že podľa § 66 ods. 1, 2 Tr.zák. s použitím § 415 ods. 1 Tr.por. sa odsúdený U. G. podmienčne prepúšťa z výkonu trestov odňatia slobody, uložených mu rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, sp.zn. 0T/16/2015 zo dňa 26.5.2015, rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, sp.zn. 1T/131/2016 zo dňa 15.11.2016 a trestným rozkazom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, sp.zn. 1T/2/2016 zo dňa 14.1.2016. Podľa § 68 ods. 1 Tr. zák. bola odsúdenému určená skúšobná doba v trvaní 1 rok.

Uvedené uznesenie nenadobudlo právoplatnosť, pretože po jeho vyhlásení podal proti nemu prokurátor sťažnosť do zápisnice o verejnom zasadnutí. V písomných dôvodoch sťažnosti prokurátor poukázal na obsah výrokovej časti napadnutého uznesenia a na to, že dôvodom sťažnosti je absencia materiálnej podmienky pre podmienčne prepustenie. Z registra trestov podľa názoru prokurátora vyplýva, že odsúdený bol doposiaľ celkovo 6-krát súdne trestaný, prevažuje prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zák. Prokurátor ďalej poukázal na to, že z hodnotenia riaditeľa Ústavu na výkon trestu llava je riziko sociálneho zlyhania stredné a resocializačná prognóza menej priaznivá. Podľa názoru prokurátora okresný súd nedostatočne vyhodnotil rizikové faktory u odsúdeného, taktiež sa nedostatočne vysporiadal s jeho trestnou minulosťou a vzhľadom na uvedené nie je možné dôvodne predpokladať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život. Preto navrhol, aby krajský súd zrušil napadnuté uznesenie.

K sťažnosti prokurátora sa písomne vyjadril odsúdený. Vo vyjadrení uviedol, že podľa jeho názoru okresný súd sa dostatočne vyjadril k dôvodom rozhodnutia o podmienčnom prepustení jeho osoby. Odsúdený má za to, že prokurátor nedostatočne posúdil skutočný stav a nebral do úvahy výrok súdu, ani hodnotenie ústavu a najmä zvyšok trestu, ktorý má do 21.9.2017. Napriek krátkej dobe do skončenia trestu by sa odsúdený chcel pripojiť na stranu okresného súdu a starať sa o ročnú dcérku, byť dobrým otcom, tiež sa zamestnať a viesť riadny a usporiadaný život.

Krajský súd v Trenčíne, ako nadriadený súd, na neverejnom zasadnutí dňa 20. júna 2017 podľa § 192 ods. 1 písm. a/, b/ Tr.por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré

im predchádzalo. Na základe svojej prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora je dôvodná.

Podľa odôvodnenia napadnutého uznesenia okresný súd odôvodnil splnenie podmienok pre vyhovie žiadosti odsúdeného nasledovne:

„Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom, predovšetkým s návrhom odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, hodnotením ústavu a hodnotením rizika resocializačnej prognózy, skráteným výpisom klienta, odpisom registra trestov, rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. OT/16/2015 zo dňa 26.05.2015, rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 1T/131/2016 zo dňa 15.11.2016 a trestným rozkazom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 1T/2/2016 zo dňa 14.01.2016, zistil, že u odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (lehota na podanie návrhu o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody), a taktiež bola u neho splnená podmienka materiálna. Na tomto základe preto dospel k záveru, že jeho návrh bol s poukazom na § 66 ods. 1 Tr. zákona dôvodný. Z tohto ustanovenia vyplýva, že predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to tých, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenie vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmiennečnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to, v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody.

Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, je pravdou, že odsúdený U. G. už vykonal potrebnú časť z výmery uložených, nariadených a vykonávaných trestov odňatia slobody.

Čo sa týka druhej zákonnej (materiálnej) podmienky, že počas doterajšieho výkonu trestu preukazuje schopnosť viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu, plnením svojich pracovných aj mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody, tak v danom prípade sa táto podmienka tiež javila ako splnená, keď súd prihliadol na kladné hodnotenie ústavu a skutočnosť, že odsúdený zodpovedne participuje na plnení stanoveného programu zaobchádzania, ktoré sa plní priebežne.

Splnená podľa súdu bola aj tretia z citovaných podmienok, ktorou je dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode, t. j. neexistencia zvýšeného rizika jeho recidívy. V tejto súvislosti súd poukazuje, že z hodnotenia ústavu síce vyplýva, že resocializačná prognóza je hodnotená ako menej priaznivá, avšak pozitívom je odhodlanie odsúdeného, vyjadrené už v jeho návrhu o podmiennečné prepustenie, začleniť sa do spoločnosti. Hoci bol odsúdený už viackrát súdne trestaný, a to k nepodmiennečným trestom, tak v prípade U. G. je podľa názoru súdu potrebné prihliadnúť na sociálne zázemie odsúdeného v prípade jeho podmiennečného prepustenia, ktoré mu poskytne jeho rodina (matka so sestrou), s ktorou odsúdený podľa hodnotenia ústavu udržiava kontakt, a to všetkými dostupnými formami. Okrem toho odsúdený deklaruje snahu sa zamestnať, žiť riadny život a podieľať sa na výchove svojej dcéry.

Súd konštatuje, že riziko recidívy nemožno u odsúdeného U. G. vylúčiť, ale je výrazne eliminované odhodlaním odsúdeného viesť po podmiennečnom prepustení riadny život ako aj priaznivým rodinným zázemím. Aj samotný ústav po zhodnotení osobnosti odsúdeného, jeho správania a predpokladov odporučil odsúdeného podmiennečne prepustiť, pričom ústav vo svojom hodnotení poukázal, že odsúdený je k svojej trestnej činnosti kritický a prejavuje snahu zmeniť sa.

Súd vzhľadom k týmto uvedeným skutočnostiam a tiež s prihliadnutím na charakter spáchanej trestnej činnosti, pre ktorý odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, ako aj na ústav, v ktorom vykonáva uložený trest odňatia slobody, dospel k záveru, že u odsúdeného bola daná dostatočná záruka, že bude na slobode viesť riadny život.“

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zákona môže súd odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody, ak ide o osobu odsúdenú za zločin po

výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zákona pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Krajský súd v súvislosti s problematikou splnenia zákonných podmienok na podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, považuje za potrebné zdôrazniť, že o dĺžke trestu, a teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu rozhoduje súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci rozsudok. Na druhej strane zákonodarca dobrodením, zakotveným v ustanoveniach o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, zakotvil možnosť podmiennečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody za splnenia zákonom stanovených podmienok. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatel'ov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i výkonom tohto trestu po dobu kratšiu, než ju stanovil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné pri správnom výchovnom pôsobení dosiahnuť účel trestu, teda aj nápravu páchatel'a trestného činu v tom smere, aby do budúca viedol riadny život, v dôsledku čoho sa má odstrániť nebezpečnosť tohto páchatel'a pre spoločnosť do budúca. Zákonodarca pritom neučil povinnosť súdu podmiennečne prepustiť každého odsúdeného, ale ponecháva na úvahe súdu posúdiť, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby odsúdený vykonal celý uložený trest odňatia slobody.

Krajský súd považuje za potrebné uviesť aj to, že podľa dlhodobu ustálenej súdnej praxe obsahu právneho pojmu „vedenie riadneho života“ ako v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zák., tak aj § 34 ods. 1 Tr. zák. zodpovedá také správanie posudzovanej osoby, pri ktorom táto osoba dodržiava právny poriadok a ďalšie základné normy občianskej spoločnosti, plní si svoje povinnosti voči štátu aj voči spoločnosti, nezneužíva svoje práva voči spoluobčanom, nenarušuje občianske spolužitie, nedopúšťa sa trestných činov, priestupkov a iných deliktov.

Hoci podľa správnych zistení okresného súdu v napadnutom uznesení niet pochýb o tom, že odsúdený sa vo výkone trestu odňatia slobody správa v súlade s ústavným poriadkom, na druhej strane okresný súd sa nevyporiadal náležite so skutočnosťou, že odsúdený je opätovne vo výkone trestu odňatia slobody pre spáchanie úmyselnej trestnej činnosti a je stále zaradený na výkon trestu v strednom stupni stráženia. V zmysle § 34 ods. 1 Tr. zákona by bolo logické očakávať, že už predchádzajúci výkon trestu odňatia slobody mal odsúdeného viesť k tomu, aby odsúdený viedol riadny život a aby svojím konaním nezadal dôvod byť v súčasnosti opätovne vo výkone trestu odňatia slobody.

Podľa názoru krajského súdu, okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia vôbec nevysvetlil, ako sa vypořiadal s recidívou odsúdeného napriek tomu, že v minulosti už na neho bolo pôsobené výkonom trestu odňatia slobody aj za tým účelom, aby viedol riadny život, ktoré výchovné pôsobenie predchádzajúceho výkonu trestu odňatia slobody nepochybne nebolo dosiahnuté. Preto vzniká doposiaľ okresným súdom v odôvodnení napadnutého uznesenia nezodpovedaná otázka, čo viedlo okresný súd k záveru, že odsudzujúcimi rozsudkami určené výchovné pôsobenie na odsúdeného výkonom trestu odňatia slobody by na rozdiel od predchádzajúceho odsúdenia už v tomto prípade predčasne splnilo svoj účel tak, ako to predpokladá dobrodenie zákonodarca, poskytnuté zakotvením inštitútu podmiennečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody do ustanovenia § 66 ods. 1 Tr. zák. Riadne vypořiadanie sa s uvedenou otázkou vyvstáva do popredia najmä s poukazom na konštatované riziko recidívy v hodnotení riaditel'a ústavu, ktoré konštatovanie rizika recidívy sa na druhej strane javí ako rozporné s odporúčením riaditel'a vyhovieť žiadosti odsúdeného.

S poukazom na uvedené skutočnosti samotné správanie sa odsúdeného počas doterajšieho výkonu trestu, ktoré nevykazuje rozpory s ústavným poriadkom, podľa názoru krajského súdu nemôže bez ďalšieho tvoriť podklad k tomu, aby mohol súd dospieť k rozumnému a odôvodnenému presvedčeniu, že u odsúdeného odpadlo riziko ďalšej recidívy. V tejto súvislosti považuje krajský súd za potrebné zdôrazniť, že z hľadiska účelu trestu pri recidíve odsúdeného, ktorý je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, vystupuje do popredia represívna zložka trestu, keďže u neho došlo k opakovanému páchaniu trestnej činnosti napriek predchádzajúceho výkonu trestu odňatia slobody, na rozdiel od osôb, ktoré sú vo výkone trestu odňatia slobody prvýkrát, u ktorých vystupuje do popredia výchovná zložka

trestu. Zo skutočnosti, že odsúdený je opätovne vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselnú trestnú činnosť, v zásade logicky vyplýva, že ani predchádzajúca najprísnejšia forma trestu (nepodmienečný trest odňatia slobody) odsúdeného zrejme neodradila od následného porušovania záujmov chránených Trestným zákonom úmyselnou formou, čo svedčí o zjavnej neucte odsúdeného k týmto chráneným hodnotám. Preto podľa názoru krajského súdu zo samotného správania sa odsúdeného v súlade s ústavným poriadkom v prípade opakovaného výkonu trestu odňatia slobody možno dôvodne vyvodiť len to, že odsúdený v prípade neustálej kontroly je schopný dodržiavať normy správania sa. V tejto súvislosti krajský súd považuje za potrebné dodať, že okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia nevysvetlil, ako na prípad odsúdeného aplikoval aj ustanovenie § 66 ods. 2 Tr. zák. (zákonná povinnosť súdu prihliadať aj na to, v akom ústave odsúdený trest vykonáva).

Pokiaľ okresný súd poukazoval na sociálne zázemie odsúdeného, krajský súd považoval tento poukaz za nedostatočný pre odôvodnenie záveru okresného súdu o opodstatnenosti možného očakávania vedenia riadneho života odsúdeného. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia nevyplývajú žiadne skutkové zistenia, ktoré by svedčili o kvalitatívne nových skutočnostiach, neexistujúcich ako pred spáchaním trestnej činnosti, tak aj pred nástupom odsúdeného do výkonu trestu a ktoré by boli schopné do takej miery ovplyvniť správanie odsúdeného, že by prakticky eliminovali riziko recidívy odsúdeného.

Keďže s poukazom na uvedené krajský súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je nepreskúmateľné, teda jeho odôvodnenie nie je v úplnom súlade s ustanovením § 176 ods. 2 Tr. por., rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Po vrátení veci bude nevyhnutné doplniť dokazovanie v zmysle vyššie uvedeného pre potreby riadneho objasnenia, či sú u odsúdeného splnené aj materiálne podmienky pre jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu, čo bude zrejme nevyhnutne vyžadovať aj zadováženie spisov, týkajúcich sa odsúdení odsúdeného.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.